

L. C. Larsen: Den ærede Forslagsstiller og et andet æret Medlem, som har havt Ordet, støttede deres Begrundelse af det foreliggende Forslag tilbeels paa den communale Anordning for Frederiksberg. Det forekommer mig nu, at der aldeles ikke paa denne kan støttes Noget til Fordeel for det foreliggende Forslag. Den gaaer jo kun ud paa at ordne Forholdene i en stor Commune paa en Maade, der svarede bedre til dennes Forhold, end den øvrige Lovgivning for mindre Communer tilstedede. Allerede da denne Lov udkom, var det min Overbeviisning, at man hellere maatte arbejde hen til en Forstaaelse mellem de to Communer, end udvikle dem særskilt, men jeg erkjendte derhos, at der var et stort Billighedskrav for, at Frederiksbergs communale Forhold udvikledes. Det var dengang Manges Mening, at en saadan Udvikling skulde lede til en Overeenskomst mellem de to Communer om en, i alt Fald deelviis, Sammensmeltning af dem. Men dette Spørgsmaal mener jeg har Intet at gjøre med Spørgsmaalet om Næringsfriheden i den Commune, hvis Forhold dengang bleve ordnede. Jeg skal i Forbindelse hermed bemærke, at det ikke har været min Agt at udtale, og jeg troer heller ikke, at jeg har udtalt, at der laa nogen Skyld for de Uoverensstemmelse, der have viist sig, paa den ene eller paa den anden Side; men jeg søger Skylden i Forholdenes Bestaafenhed, og jeg antager, at den Tid vil komme, da Uoverensstemmelserne ville kunne udjævnes. Der er vel i Communalanordningen for Frederiksberg en Paragraph, der omtaler Næringsvæsenet; men jeg troer, at den finder sin aldeles naturlige Forklaring deri, at samtidigt med Loven om Frederiksbergs Communalbestyrelse af 29de December 1857, forhandlede man Næringsloven, der udkom under samme Dato; det var da ganske naturligt, at man forudsatte, at der vilde komme en udvidet Næringsfrihed for Frederiksberg, som der ogsaa kom, idet Loven af 1857 tillod mange Haandværkere at nedsette sig indenfor den Afstand, som ellers var bestemt for Haandværks-

driften. Der har ogsaa været Tale om hele den Ordning af Næringsforholdene, der fremkom i 1857, og man har navnlig gjort gjældende, at udenfor en vis Afstand fra Rjøbstaden er der en fuldstændig Næringsfrihed, saa at man ikke egentlig kunde tale om, at der er forbeholdt Rjøbstæderne nogen fortrinlig Næringsret. Dertil skal jeg dog bemærke, at dette kun gjælder de Paragrapher af Næringsloven, der omhandles i Forslagets § 1, men ikke om de Næringsveie, der omhandles i § 2; thi til dem behøves der en Bevilling over hele Landet, uden Hensyn til Afstanden fra Rjøbstaden. Hvis man forresten troer, at den gjældende Lovgivning er tilstrækkelig, er der jo ingen Anledning til at fremkomme med dette Lovforslag, thi Bevillingensmyndigheden kunde gjerne være udøvet saaledes, at der ingen Klage var fremkommet fra Frederiksberg; men jeg maa antage, at den Regjering, der saa fast har holdt imod at give Bevillinger paa Frederiksberg, har handlet i Overbeviisningen om, at det var bedre at komme hen til en Sammensmeltning end til en særlig Udvikling af Frederiksberg. Iøvrigt skal jeg bemærke, at, saavidt jeg veed, er Rjøbenhavns Communalbestyrelse aldrig bleven spurgt i denne Henseende, men der har udviklet sig et System, som Regjeringen efter egen Overbeviisning har fulgt. Ligeledes skal jeg gjøre den Bemærkning, at man idetmindste har eet Exempel paa, at en Commune har forlangt, at et Næringsbelte omkring den skulde indskrænkes. Rjøbenhavn har nemlig med Hensyn til Dragøer afgivet en saadan Erklæring uden nogen Bankelighed fra dens Side. Man har ogsaa her fremdraget Spørgsmaalet om Næringsfriheden i det Hele. Jeg for mit Vedkommende kan meget godt samstemme med dem, der have udtalt sig i Næringsfrihedens Interesse. Da Loven af 1857 var under Forhandling, gjorde jeg Mit til, at flere af dens Bestemmelser bleve saa frie, som de ere, og jeg arbejdede for adskillige andre frie Bestemmelser, som ikke kom ind; men deraf følger ikke, at jeg ikke kan mene, at man bør